

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Postboks 8004 Dep
0030 OSLO
Norge

Vår saksbehandler:
Jon Olav Bjergene

Kopi til

Vår dato
25.01.2007

Vår referanse
2005/00071

Deres referanse
200500392

Høring - Forslag til regler om arbeidsgivers tilgang til ansattes e-post mv.

Unio erfarer at utviklingen av ny teknologi medfører press på personvernet. På norske arbeidsplasser er det et betydelig behov for bevissthet om at bruk av bedriftens IT-systemer må ivareta grunnleggende personvern hensyn og ikke forringer arbeidsmiljøet gjennom utilbørlig og rettstridig overvåking av arbeidstakere.

Dagens regler om arbeidsgivers rett til innsyn i e-post mv. er dessuten skjønnsmessig og trolig lite kjent. For de fleste brukere er rettstilstanden dermed usikker. Det kan således legges til grunn at det er både et stort og åpenbart behov for å gi enkle og klare regler på området.

Unio støtter hovedgrepene i Departementets forslag, herunder reglene at gis som forskrift. Vi forutsetter imidlertid at regelverket tilpasses arbeidsmiljøloven på en bedre måte og følges opp med informasjonsarbeide fra myndighetenes side slik at de problemene som er nevnt ovenfor kan avhjelpes noe.

Vi har ellers følgende kommentarer:

Hovedregel og unntak

Unio støtter prinsippet om at arbeidstakerne skal ha en privat sfære også på jobben. Dette standpunkt finner i hovedsak støtte i personvern hensyn men begrunnes også med at det kan være fordelaktig for arbeidsgiver og bedriften som sådan. Vi støtter således alternativ 2 og tilslutter oss Departementets egen begrunnelse.

Vi ser også behov for unntak slik de er beskrevet i Departementets notat og understreker at unntaksadgangen ikke må benyttes til kontroll av at de ansatte gjør det de skal. Tolkningen av unntaksbestemmelsene må være streng.

Vi har for øvrig ikke kommentarer til det materielle innhold i hovedreglene om arbeidsgivers tilgang til arbeidstakers e-post mv.

Overtredelsesgebyr

Unio støtter forslaget om å innføre et overtredelsesgebyr fordi vi mener det er viktig å slå ned på lovbrudd slik at det gis en signaleffekt som kan bidra til å etablere en kulturrendring blant arbeidsgivere og forsiktighet med å skaffe seg innsyn i e-post og andre elektroniske dokumenter som disponeres av arbeidstaker. Vi er også enige i at spørsmålet om standardisering og at maksimalsatsen må gjennomgås på nytt når loven har virket en tid.

Forholdet mellom forskriften og Arbeidsmiljølovens regler

Unio legger til grunn at Arbeidsgivere i ht. aml. kap. 3 og 4 har et omfattende ansvar for et systematisk helse- miljø- og sikkerhet på arbeidsplassen, det innebærer også ansvar for å sørge for forsvarlig bruk av elektronisk utstyr. Det er svært viktig å sørge for at ordninger for bruk av elektronisk utstyr blir en del av det systematiske HMS-arbeidet. Vi foreslår derfor at Departementet også vurderer å presisere dette i aml. § 3-1.

Unio støtter som nevnt hovedgrepene som er foreslått men vi mener likevel at forskriften, som i hovedsak gjelder arbeidslivet, ikke i tilstrekkelig grad er tilpasset arbeidsmiljølovens system. Det gjelder også arbeidslivets spilleregler slik de er utformet i loven.

Etter arbeidsmiljølovens system vil en lovregel i noen tilfeller kunne fravikes ved avtale med tillitsvalgte. Et fravik gjennom instruks, slik det er foreslått i forskriften § 9-8, er høyst uvanlig og gir arbeidsgiver uforholdsmessig stor råderett over forhold av grunnleggende betydning for arbeidstakernes integritet. Dette er ikke akseptabelt og vi krever at ev. unntak fra forskriften, som det selvsagt kan være praktiske behov for, skal gjøres gjennom avtale.

Vi viser videre til at det av aml. § 3-1 (1) annet pkt. og § 9-2 (1) følger at hhv. HMS-arbeid og kontrolltiltak *skal* drøftes med tillitsvalgte. I forskriften § 9-8 står det at arbeidstakerne *evt. kan være* representert ved tillitsvalgte. Også dette viser dårlig sammenheng mellom forskriften og arbeidsmiljølovens system. Se vårt standpunkt til instruksene i avsnittet ovenfor.

Det må dessuten stå helt klart i forskriften § 9-4 fjerde ledd at verneombud eller tillitsvalgte skal være til stede ved innsyn etter første ledd.

De system- og retts tekniske mangler som er vist til her fordrer etter vår oppfatning en bedre tilpasning av forskriften til arbeidsmiljølovens system.

Vennlig hilsen
Unio

Ingjerd Hovdenakk
Sekretariatsjef

Jon Olav Bjergene
Advokat